



**Силабус навчальної дисципліни
«Театр і драматургія Франції ХХ ст.»**

| | |
|---------------------------------------|---|
| Галузь знань | 03 Гуманітарні науки |
| Спеціальність | 035 Філологія |
| Рівень вищої освіти | Перший (бакалаврський) |
| Спеціалізація | 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська |
| Освітньо-професійна програма | Іспанська мова і література, друга іноземна мова, переклад |
| Статус дисципліни | вибіркова дисципліна |
| Мова навчання | українська |
| Семестр | VII |
| Кількість кредитів ЄКТС | 3 |
| Форма підсумкового контролю | залік |
| Викладач | Викл. Помилуйко-Недашківська Галина Олександрівна |
| Анотація навчальної дисципліни | <p>Курс спрямований на поглиблення розуміння розвитку французької літератури ХХ століття, особливо ролі театру і драматургії, та основних підходів до осмислення й інтерпретації знакових художніх творів цього періоду. Протягом курсу аналізуємо основні драматургічні повороти, концепції та стилі, увиразнюємо взаємозалежність між художньою літературою та культурно-історичним поступом, між двома різновидами мистецтв: літературою та театром. Метою курсу є розуміння витоків драми, глибше опанування тенденцій розвитку французької літератури ХХ століття крізь призму драматургії; формування у студентів навички літературознавчого аналізу франкомовних художніх текстів та оцінки якості їх наявних художніх перекладів, і ширше, вміння осмислювати цивілізаційно-культурні процеси європейських країн. Завдання курсу – формування у студентів розуміння театральнo-драматургічного процесу в літературі Франції ХХ століття, його зумовленості культурними та історико-культурними факторами, знання низки основних стилів, представників, текстів та їх театральних постановок, як на теренах Франції, так і на українській сцені.</p> <p>Результатом вивчення курсу передбачається розвиток у студентів умінь здійснювати об'єктивну інтерпретацію художніх текстів у площині поезики, інтермедіального аналізу, наратології та історико-культурного контексту.</p> |

| | |
|---|--|
| Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) | 90 год., у тому числі: лекції – 10 год. семінарські заняття – 20 год. Консультації – 0 год. самостійна робота – 60 год. |
| Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни | <i>Знати</i> основи європейського літературного процесу та історії Франції. <i>Вміти</i> читати та розуміти франкомовні художні тексти або їхні переклади, здійснювати проблемно-тематичний аналіз художніх текстів. <i>Володіти</i> елементарними навичками літературознавчого аналізу. |
| Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета) | ознайомити студентів із розвитком французької літератури ХХ століття; сформувані у студентів навички літературознавчого аналізу франкомовних художніх текстів ХХ століття та вміння осмислювати їх у контексті цивілізаційно-культурних процесів Франції. |

Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)

Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 13. Здатність використовувати системні знання мови для аналізу та синтезу ідей,

здійювати системні знання сучасних філологічних і перекладознавчих студій в професійній діяльності.

ФК 19. Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства, перекладознавства та оперувати базовою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 21. Здатність представляти результати наукового дослідження, дотримуючись правил академічної доброчесності; ефективно і компетентно брати участь в різних формах ділової та/або наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі гуманітарних наук.

ФК 22. Продуктивно працювати самостійно або у команді, розуміти і поважати різновид та мультикультурність, забезпечуючи, таким чином, соціальну взаємодію та залучення до здорового способу життя.

Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)

Знати загальні характеристики літературного процесу.

Знати основні риси літературних напрямків.

Знати різні методи дослідження літературних явищ.

Знати особливості новітніх підходів до аналізу художнього твору.

Знати сучасний термінологічний апарат.

Знати літературознавчі техніки конкретних методів.

Знати основних представників літературознавчих шкіл Франції та їхні твори.

Вміти визначати стильові риси певної літературної епохи.

Вміти визначати особливості індивідуального стилю окремих письменників.

Вміти визначати специфіку методів дослідження літератури.

Уміти вільно спілкуватися, включаючи усну та письмову комунікацію, українською мовою та провадити дискусію (на теми, передбачені програмою).

Володіти правилами культури, що забезпечить майбутньому фахівцеві можливість долучатись до професійних полілогів та дискусій.

Аналізувати, моделювати, конструювати, регулювати, організовувати свою професійну діяльність; визначати конкретні завдання; використовувати навчальний матеріал у конкретних умовах відповідної професійної сфери, спираючись на засвоєні теоретичні положення.

Самостійно приймати відповідальні рішення в ситуаціях, що вимагають психологічної компетентності, дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися гуманістичними цінностями.

Навчальна логістика

(тематичний план)

Тема 1. Теорія і витоки драми: від античності до французького класицизму.

Тема 2. Вплив франкомовного символістського театру кінця XIXст. на експеримент на початку. XXст. А. Жаррі.

Тема 3. Дадаїстський та сюрреалістичний анти-театр.

Тема 4. Театр жорстокости А. Арто.

Тема 5. Драматургія католицького літературного Відродження: Клодель і Бернанос.

Тема 6. Екзистенціалістська драматургія і поетика театру абсурду.

Тема 7. Театральний злам 2 пол. XXст. – сучасність. Кольтес.

Система оцінювання результатів навчання

Система оцінювання навчальних досягнень має такі складники:

| Форма підсумкового контролю | Види навчальної діяльності студента | Максимальна кількість балів |
|---|---|-----------------------------|
| Передбачений підсумковий контроль – залік | • Аудиторна та самостійна навчальна робота студента | 50 |
| | • Модульна контрольна робота (МКР) | 50 |

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом множення на **10¹**. Так, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може складати **50**.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). На **заліку**, ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

“відмінно” – 50 балів;

“добре” – 40 балів;

“задовільно” – 30 балів;

“незадовільно” – 20 балів;

неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня – 0 балів.

Критерії оцінювання вмінь та знань студентів під час аудиторної роботи

| | |
|--------------------------------|---|
| <p>“Відмінно” 5 балів</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Прочитання та осмислення художнього та теоретичного матеріалу, винесеного на обговорення; • виконання відповідних усних та письмових завдань; • змістовний, аргументований та цілісний виклад під час відповіді; • активна й присутня участь у роботі впродовж усього семінарського заняття; • засвоєння відповідних літературознавчих термінів та понять та оперування ними під час семінару; • самостійність та творчість мислення; • вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи історико-культурний, світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи; визначати жанрову природу та поетикальні особливості поданого художнього тексту. |
| <p>“Добре” 4 бали</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Прочитання та осмислення художнього та теоретичного матеріалу, винесеного на обговорення; • виконання відповідних усних та письмових завдань; • змістовний, аргументований та цілісний виклад під час відповіді, в якій допускаються певні несуттєві помилки; • активна й присутня участь у роботі впродовж більшої частини семінарського заняття; • засвоєння відповідних літературознавчих термінів та понять та оперування ними під час семінару; • вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи історико-культурний, світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи; визначати жанрову природу та поетикальні особливості поданого художнього тексту. Допускаються певні несуттєві помилки. |
| <p>“Задовільно” 3 бали</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Прочитання обов’язкового художнього та теоретичного матеріалів; • виконання відповідних письмових завдань; • відповідь репродуктивного характеру; • відсутність цілісної та аргументованої відповіді на запитання; відповідь у формі доповнення. |
| <p>“Незадовільно”</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Непрочитання обов’язкового художнього та теоретичного матеріалів; • невиконання відповідних письмових завдань; |

| | |
|----------------|--|
| 2 бали | <ul style="list-style-type: none"> нездатність дати відповідь репродуктивного характеру на поставленні запитання. |
| 0 балів | Відсутність на семінарі без його подальшого відпрацювання. |

Критерії оцінювання самостійної письмової роботи

| | |
|--|--|
| “Відмінно” 5 балів | <ul style="list-style-type: none"> Повне розкриття теми, що засвідчує високий рівень осмислення відповідного художнього та теоретичного матеріалів; самостійність мислення; логічний, аргументований та грамотний виклад; належне оформлення роботи; вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою). |
| “Добре” 4 бали | <ul style="list-style-type: none"> Розкриття теми, що засвідчує належний рівень осмислення відповідного художнього та теоретичного матеріалів. Допускаються певні неточності; логічний, аргументований та грамотний виклад. Допускаються певні неточності; належне оформлення роботи; вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою). |
| “Задовільно” 3 бали | <ul style="list-style-type: none"> Часткове розкриття теми; домінування реферативної інформації та цитат над самостійним аналізом художнього тексту; нелогічний та неграмотний виклад; некоректне оформлення; вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою). |
| “Незадовільно” 2 бали | <ul style="list-style-type: none"> Відсутність розкриття теми з урахуванням відповідного художнього та теоретичного матеріалів; несамостійне виконання роботи (списування у колег, з інтернету, підручників тощо); невчасне подання роботи без поважної причини, засвідченої офіційною довідкою. |
| 0 балів | Самостійну роботу не подано. |

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи під час першого модуля

| | |
|---|---|
| “Відмінно” 50-45 балів | <ul style="list-style-type: none"> Знання художніх текстів, винесених для обов’язкового прочитання; вичерпна відповідь на історико-теоретичне запитання; вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи історико-культурний та світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи; визначення жанрової природи та поетикальних особливостей поданого художнього тексту; оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; змістовний, аргументований та грамотний виклад; самостійність виконання. |
| “Добре” 44-38 балів | <ul style="list-style-type: none"> Знання художніх текстів, винесених для обов’язкового прочитання; грунтовна відповідь на історико-теоретичне запитання. Допускаються певні несуттєві помилки; вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, |

| | |
|--|--|
| | <p>враховуючи історико-культурний та світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи. Допускаються певні несуттєві помилки;</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначення жанрової природи та поетикальних особливостей поданого художнього тексту. Допускаються певні несуттєві помилки; • оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; • змістовний, аргументований та грамотний виклад; • самостійність виконання. |
| <p>“Задовільно” 37-33 бали</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Знання художніх текстів, винесених для обов’язкового прочитання; • часткова відповідь на історико-теоретичне запитання; • поверховий аналіз художнього тексту або його фрагменту з недостатнім висвітленням історико-культурного та світоглядно-естетичного контекстів відповідної епохи; • визначення жанрової природи поданого тексту; • часткове оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; • самостійність виконання. |
| <p>“Незадовільно” 32 і нижче балів</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Незнання художніх текстів, винесених для обов’язкового прочитання; • відсутність відповіді або неправильна відповідь на історико-теоретичне запитання; • відсутній або неправильний аналіз художнього тексту; • відсутність або неправильне визначення жанрової природи поданого тексту; • несамотійність виконання (списування). |
| <p>0 балів</p> | <p>неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня</p> |

Залік. Відмітка про залік у 4-бальній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала студента таким чином:

- 90 – 100 балів – А
- 82 – 89 балів – В
- 75 – 81 бал – С
- 66 – 74 бали – D
- 60 – 65 бали – E
- 59 балів і нижче – FX.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в 4-бальній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано» в 4-х бальній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерії оцінювання знань та вмінь студента під час заліку

| | |
|----------------------------|--|
| <p>“Зараховано”</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Знання художніх текстів, винесених для обов’язкового прочитання; • повна або часткова відповідь на історико-теоретичне запитання; • вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, висвітлюючи історико-культурний та світоглядно- |
|----------------------------|--|

| | |
|-----------------|---|
| | <p>естетичний контексти відповідної епохи. Допускаються певні несуттєві помилки;</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначення жанрової природи поданого тексту; • часткове оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; • самостійність відповіді. |
| “Не зараховано” | <ul style="list-style-type: none"> • Незнання художніх текстів, винесених для обов’язкового прочитання; • відсутність відповіді на історико-теоретичне запитання; • невміння аналізувати художній текст або його фрагмент, висвітлюючи історико-культурний та світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи; • невміння визначити жанрову природу поданого тексту; • неволодіння відповідними літературознавчими термінами та поняттями; • несамотійність відповіді. |

8.3. Шкала відповідності оцінок

| | |
|---------------|----------|
| Відмінно | 90 – 100 |
| Добре | 75 – 89 |
| Задовільно | 60 – 74 |
| Незадовільно | 0 – 59 |
| Зараховано | 60 – 100 |
| Не зараховано | 0 – 59 |

| | |
|---------------------------------|---|
| Політика курсу | <p>Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.</p> <p>Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов’язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.</p> <p>Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедуру та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.</p> <p>Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: • використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; • використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; • видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; • несамотійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); • фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; • посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, • залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.</p> |
| Рекомендована література | <p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Арто, А. (2021). <i>Театр і його двійник</i>. Видавництво Жупанського. 2. Жене, Ж. (2002). <i>Покоївки</i>. Кальварія. 3. Іонеско, Е. (2019). <i>Антологія театру</i>. ДУХ І ЛІТЕРА. 4. Камю, А. (2019). <i>П’єси</i>. Фоліо. 5. Клодель, П. (2007). <i>Атласний черевичок</i>. Кайрос. 6. Кольтес, Ж.-М. (2003). <i>Роберто Зукко</i>. Видавництво Жупанського. 7. Метерлінк, М. (2007). <i>П’єси</i>. Пульсари. 8. Паві, П. (2006). <i>Словник театру</i>. Видавничий центр ЛНУ ім. Франка. |

9. Расін, Ж. (1984). Федра. Трагедія на 5 актів В: Рильський, М. *Зібрання творів у двадцяти томах. Том 9.* Наукова думка.
10. Реза, Я. (2015). *Божество різанини.* Видавництво Анетти Антоненко.
11. Сартр, Ж.-П. (2021). *Диявол і Господь Бог.* Видавництво Жупанського.
12. *Французька п'єса ХХ століття. Театральний авангард.* (Ред. О. Буценко). (1993). Основи.
13. *Французькі класики XVII сторіччя. Буальо, Корнель, Мольєр, Расін.* (1931). Література і мистецтво МСМXXXI.
14. Шмітг, Е.-Е. (2020). *Тектоніка почуттів.* Видавництво Анетти Антоненко.
15. Anouilh, J. (2013). *Antigone.* Editions Eponymes.
16. Aristotle. (2018). *Poetics.* Norton Critical Editions.
17. Bernanos, G. (1996). *Dialogues des Carmélites.* POINTS.
18. Boileau, N. (2022). *L'art Poétique De Boileau-Despréaux Avec Des Notes Explicatives.* Legare Street Press.
19. Euripides. (1994). *Medea.* Harvard University Press.
20. Jarry, A. (2014). *Ubu roi.* NeoBook.
21. Racine, J. (2019). *Phèdre.* Gallimard.
22. Rostand, E. (2018). *Oeuvres de Cyrano de Bergerac.* HardPress.
23. Tzara, T. (2013). *Seven Dada Manifestos and Lampisteries.* Alma Classics.

Додаткова:

1. Арто, А. (2023). *Геліогабал та інші тексти.* Видавництво Жупанського.
2. Дерида, Ж. (2004). *Письмо та відмінність.* Основи.
3. *Європейський словник філософії. Том перший.* (Ред. Б. Кассен). (2009). ДУХ І ЛІТЕРА
4. Лагарс, Ж.-Л. (2003). *Далека країна.* Видавництво Жупанського.
5. Beaumarchais, P. (2016). *Théâtre de Beaumarchais : Le Barbier de Séville - Le Mariage de Figaro - La Mère coupable.* Flammarion
6. Egger, A. (2015). *Idées reçues sur les surréalistes.* Le Cavalier Bleu
- Forestier, J. (Ed.). (2018). *Molière.* Gallimard
7. Nussbaum, M. (2001). *The Fragility of Goodness: Luck and Ethics in Greek Tragedy and Philosophy.* Cambridge University Press.
8. Read, P. (2016). *Apollinaire et Les Mamelles de Tirésias: Le revanche d'Éros (Interférences).* Presses universitaires de Rennes.
9. Editions.
10. Tadié, J.-Y. (Ed.). (2007). *La littérature française : dynamique et histoire.* Gallimard.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

Tzara, T. Sounds. Retrieved from: <https://www.ubu.com/sound/tzara.html>